

Jesenicko bude mít nový bazén
strana 2

Do školství kraj investuje stamiliony
strana 3

Nadaný klavírista Oliver Přidal
strana 9

Krajánek

ČÍSLO 10 | ŘÍJEN 2025 | ROČNÍK 24 | NÁKLAD 292 000 KS

MĚSÍČNÍK PRO OBČANY OLOMOUCKÉHO KRAJE

3D tisk i nové dílny. Kraj modernizuje školství

V Olomouckém kraji aktuálně působí více než devadesát středních škol s pestrou nabídkou oborů. Hejtmanství je zřizovatelem většiny z nich a kromě toho se stará také o téměř třicítku základních uměleckých škol. Do rozvoje a investic v oblasti školství míří z krajského rozpočtu stovky milionů korun ročně.

„Naprosto prioritou je, aby ze studijních a učebních oborů vycházeli mladí lidé, kteří budou v praxi co k čemu. Také proto plánujeme ještě více prohloubit spolupráci krajských škol se soukromými firmami, kde studenti a učni získají nejlepší zkušenosti,“ uvedl Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Úzké propojení školství se soukromým sektorem je hlavním tématem takzvaného duálního vzdělávání. To se výborně osvědčilo v mnoha okolních zemích a Česko se v tomto směru inspirovalo například Slovenskem.

„Díky tomu, že se mladí lidé budou učit praktické věci přímo ve firmách, získají přístup k nejmodernějším technologiím a k dovednostem, které by třeba ve školních dílnách nezískali,“ vysvětlil Svatopluk Binder, náměstek hejtmána Olomouckého kraje pro oblast školství, cestovního ruchu a vnějších vztahů.

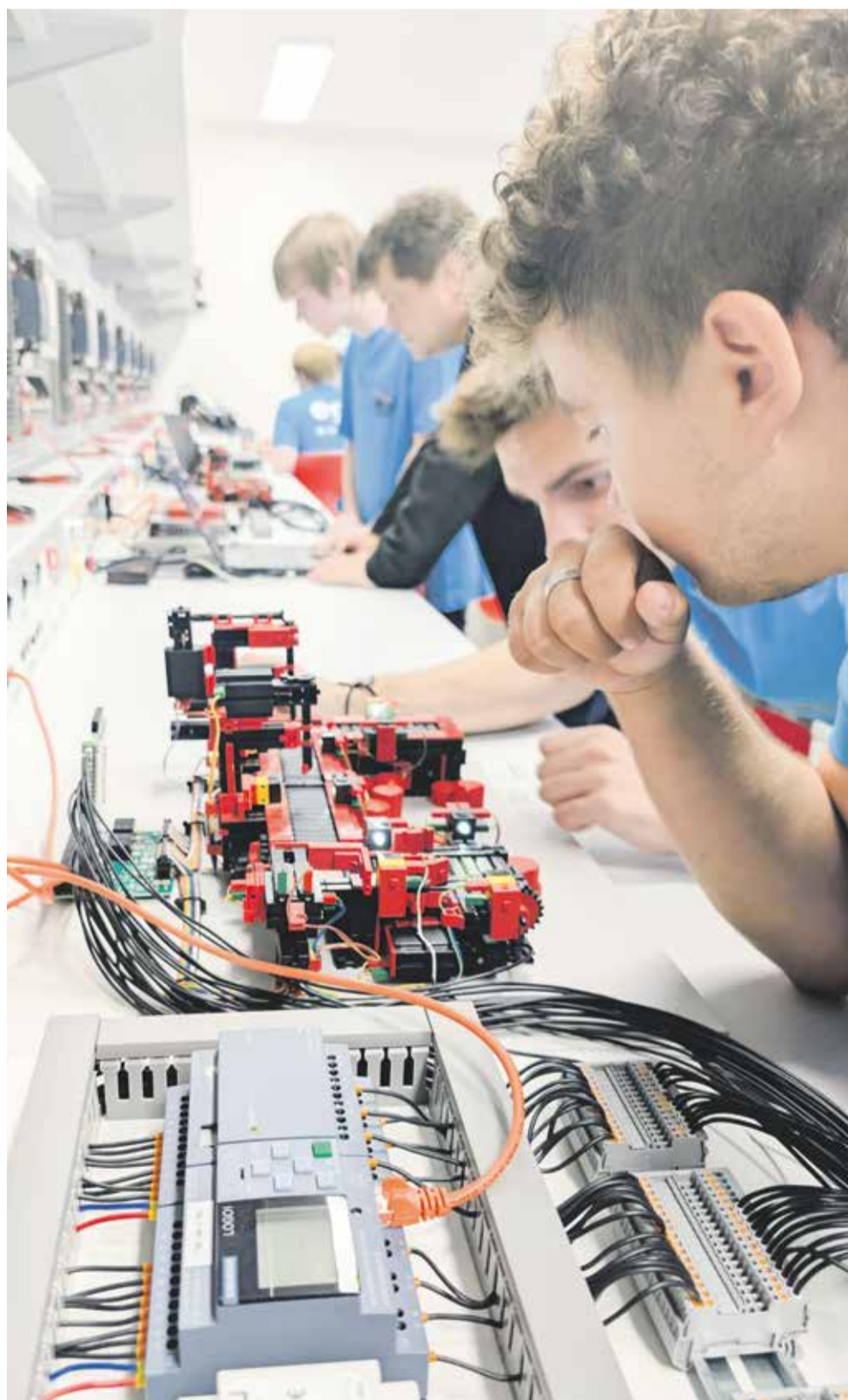
Investice za stovky milionů korun

Jde o další krok, kterým kraj pomáhá rozvoji oborů, po kterých je na trhu práce zájem. Ty nejžádanější profese hejtmanství tradičně podporuje také formou stipendií. Každý rok má pro šikovné učně a studenty přichystané „kapesné“, kterým si mohou školáci přilepšit. Aktuálně hejtmanství poskytuje stipendia pro 48 oborů, z toho dvě třetiny jsou učební a zbytek studijní s maturitou.

„Podmínkou je, aby měli žáci dobrý studijní prospěch a nebyli záškoláky – tedy aby měli řádnou docházku jak do školy, tak na praxi,“ zdůraznil Binder.

Kromě stipendií uvolňuje kraj ze svého rozpočtu stamiliony korun na investice do školních budov. Řada z nich má za sebou zateplení, budují se nové školní dílny, do kterých odborníci zavádějí moderní technologie včetně například 3D tisku.

„Jen letos jde do školství v Olomouckém kraji zhruba 700 milionů korun. Nové školní dílny budou mít například v Šumperku a v Prostějově. Jejich

V nových učebnách SŠE v Lipníku nad Bečvou se budou studenti učit robotiku, mikroprocesorovou techniku, automatizaci a 3D technologie.
Foto | Olomoucký kraj

vybudování schválilo na svém posledním zasedání krajské zastupitelstvo,“ doplnil hejtmán Okleštěk.

V Lipníku nad Bečvou už mají hotovo. Dvě nové odborné učebny tam mohou

studenti využívat od konce září. Učí se v nich robotiku a využívají přitom i moderní 3D technologie. Investice vyšla na devět milionů korun.

Jaroslav Kropáč

SLOVO HEJTMANA

Vážení čtenáři, tématem aktuálního vydání Krajánka je školství. Ne, nebojte, nikoho nechceme vracet zpátky do školních lavic nebo radit mladým lidem, kam mají jít studovat. Jenom chceme nabídnout informace o tom, co všechno kraj v oblasti školství dělá, a například i to, které obory si mohou učni a studenti vybrat.

On je to docela stres rozhodnout se o povolání, které bude formovat možná celý váš život. A na to bych chtěl apelovat hlavně. Abyste se o budoucím zaměstnání rozhodovali v klidu, bez nervozity a s vědomím, že to, co budete jednou dělat, vás musí hlavně bavit.

Protože když vás práce, kterou děláte, baví, je to vidět – na vás i na výsledku. A naopak, když docházíte do zaměstnání s nechutí, je to velká škoda času, protože trávit ho tím, že děláte něco, co nechcete, je opravdové utrpení.

Proto o tom píšu teď, protože na podání přihlášek na střední školy máte ještě pár měsíců. V klidu si tak můžete všechno rozmyslet, poradit se s kamarády, rodiči nebo učiteli a hlavně sami se sebou. Ono to tak v životě už chodí, že za sebe budete nést zodpovědnost vždycky jenom vy sami. A díky bohu za to.

Ladislav Okleštěk,
váš hejtmán Olomouckého kraje

ČÍSLO MĚSÍCE

2 500 000 Kč

investoval Olomoucký kraj do projektů primární prevence v regionu (programy zaměřené na prevenci rizikového chování mládeže)

Kraj ocenil lidi, kteří vloni pomáhali při povodních

Na tři sta padesát lidí si ve středu 17. září odneslo ze šumperského kulturního domu ocenění, a nejspíš i dobrý pocit, za pomoc při loňských povodních. Ty zasáhly region přesně před rokem. Hejtmánství se teď rozhodlo těm, kteří při živelní katastrofě pomáhali, znovu poděkovat.

„Kraj už do obnovy vytopeného území investoval stovky milionů korun a další miliardy uvolní v příštích letech. Nebýt lidí, které dnes oceňujeme, mohly být škody daleko větší. A hlavně, vdčíme jim také za to, že si povodeň nevyžádala více obětí,“

uvedl Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Ocenění si převzali ti, kteří se přímo podíleli na záchraně lidských životů, pracovali na odstraňování následků povodní a často přitom nehleděli na vlastní bezpečí. Patří mezi ně hasiči, policisté, vojáci, ale například i záchranáři a civilisté.

„Pamatuji si povodně z roku 1997. Průběh těch loňských byl v mnohém jiný. Co ale zůstalo našťastí stejné, byla solidarita lidí a profesionální práce všech záchranných složek, týmů i jednotlivců,“ dodal Miroslav Adámek,

Mezi oceněnými byli i profesionální hasiči.

Foto | Olomoucký kraj

uvolněný zastupitel Olomouckého kraje pro oblast pomoci a obnovy zaplavených území.

Mezi oceněné patří například i Rudolf Knothe, který v obci Lipová-lázně zachránil člověka, jehož strhla rozbouřená řeka. „Celé se to odehrálo tak rychle, že na strach vlastně vůbec nebyl čas. Reagoval jsem automaticky a soustředil se jen na to, co je potřeba udělat. Teprve zpětně, když si člověk promítne, co všechno se mohlo stát, tak mu dojde, jak to bylo vážné,“ zavzpomínal na krizovou událost oceněný muž.

Jaroslav Kropáč

Hejtmán se po roce setkal s oběťmi nacistického režimu

V úterý 16. září se v budově krajského úřadu uskutečnilo tradiční setkání s lidmi, kteří byli během II. světové války perzekuováni nacistickým režimem. Hejtmán Ladislav Okleštěk jim vyjádřil vděk za jejich statečnost a předal jim pamětní listy, věcné dary a poukazy na zdravotnické potřeby a léky.

Mezi patnácti pozvanými byli členové organizací, které sdružují přeživší holocaustu, bývalé vězně koncentračních táborů a jejich potomky. Úvodním řečníkem byl předseda Federace židovských obcí a Židovské obce Olomouc Petr Papoušek. Emotivní projevy přednesly také členky Českého svazu bojovníků za svobodu Libuše Šnajdrová a Miluška Ottová. Na závěr

Nacističtí vězni vzpomínali na krutosti druhé světové války.

Foto | Olomoucký kraj

promluvil Stanislav Poskočil, člen České židovské obce.

Přítomní hosté si mohli nejen převzít dary, ale také sdílet své osobní vzpomínky a zkušenosti, které jsou důležitým mementem pro budoucí generace.

Eva Knajblová

Na Jesenicku odstartovala stavba nového bazénu

Stavba bazénu v České Vsi byla zahájena poklepáním základního kamene. Foto | Olomoucký kraj

Na přibližně 300 milionů korun přijde stavba nového krytého bazénu v České Vsi na Jesenicku. Projekt odstartoval ve středu 10. září a na jeho financování se podstatně podílí Olomoucký kraj. Přispěje částkou 150 milionů korun, tedy polovinou.

„Pro mnoho lidí je stavba nového krytého bazénu v České Vsi splněným snem. Mým snem je, aby prosperovalo celé Jesenícko, aby bylo moderním i perspektivním územím. Výrazná krajská investice do zbrusu nového bazénu tomu nepochybně pomůže,“ uvedl Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Kromě našeho hejtmánství se na financování projektu podílí také Česká Ves a sdružení okolních obcí, přes šedesát milionů korun se podařilo získat z projektu ŽIVEL. „Pro celý region je to historická událost. Navazujeme na tradici, kterou před více než padesáti lety začali naši předchůdci,“ uvedl Petr Mudra, starosta obce Česká Ves.

S výběrem nových plavek nemusí plavkyňe a plavci úplně spěchat, protože na dokončení stavby mají dělníci necelé dva roky. Hotovo budou mít v červnu 2027.

Eva Knajblová

Nevídaný zázrak u Zlatých Hor: kaple sv. Anny, někdejší ruina, ovládla ceny cestovního ruchu

Olomoucký kraj má od pátku 19. září nové držitele cen cestovního ruchu. Hejtmánství je vyhlásilo v Arcibiskupském paláci v Olomouci. Absolutním vítězem se stala obnovená kaple sv. Anny u Zlatých Hor. Ta prošla náročnou rekonstrukcí a vybavena je například i průhlednou střechou ze skleněných panelů. O cenách rozhodovali lidé prostřednictvím internetového hlasování.

Kaple sv. Anny u Zlatých Hor prošla zdařilou rekonstrukcí.

„Stejná stavba vyhrála i v kategorii Nejromantičtější místo. První místo mezi novinkami v cestovním ruchu si tentokrát odnáší rozhledna v Tučíně,“ doplnil Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Lidé mohli v anketě hlasovat také o nejlepší kavárnský

Vítězové cen cestovního ruchu Olomouckého kraje pro rok 2025.

Foto | Olomoucký kraj

zážitek, aktivity s dětmi nebo vybírat zajímavé lokality spojené s vojenskou historií. Cenu hejtmána získal Miloslav Mika, a to za rozvoj cestovního ruchu na Staroměstsku.

„Cestovní ruch nemá v poslední době na různých ustlání. Napřed covid-19, vloni povodně. Moc mě těší, že přes to všechno se tato oblast rozvíjí, a to hlavně díky pracovitým lidem. Milionové investice na podporu turismu uvolnil také Olomoucký kraj,“ dodal Svatopluk Binder, náměstek hejtmána Olomouckého

kraje pro oblast školství, cestovního ruchu a vnějších vztahů.

Například do podpory výstavby cyklobáječek nebo do obnovy turistického značení letos investovalo hejtmánství dalších 10 milionů korun na slevové pobytové vouchery v Jeseníkách. Lidé díky nim mohli ušetřit tisíce korun a zároveň podpořit cestovní ruch v místech, která vloni postihla povodeň. Seznam všech udělených cen a zajímavých míst přináší webové stránky cenykraje.cz.

Jaroslav Kropáč

Kraj má nové talenty roku. Patří mezi ně šikovný ajťák i nadaná zpěvačka

Dalších šestasedmdesát talentů má od 23. září Olomoucký kraj. Šikovní žáci a studenti si ocenění převzali v sále Regionálního centra Olomouc. Jsou mezi nimi úspěšní umělci, sportovci, matematici i lingvisté.

„Smyslem těchto ocenění je motivovat školy, aby co nejvíce podporovaly své žáky a studenty v dovednostních soutěžích a olympiádách. A také chceme mladým lidem poděkovat za to, jak hezky náš kraj reprezentují,“ uvedl Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Hlavní cenu v umělecké kategorii si odnesla talentovaná zpěvačka Veronika Vahalová ze Základní umělecké školy Žerotín. Daniel Židek z průmyslovky v Šumperku zářil v technických dovednostech a k mnoha dalším úspěchům přidal i titul mistra ČR v programování. Tadeáš Smička ze Základní

Hejtmánství ocenilo nadané žáky a studenty.

Foto | Olomoucký kraj

školy Dr. Hrubého ve Šternberku zase oslovil porotu svými mimořádnými znalostmi z oblasti astronomie – v tomto oboru reprezentoval Česko i v Nepálu.

„Mezi nejúspěšnější oceněné školy letos patřilo Gymnázium

Hejčín, Gymnázium Čajkovského a umělecká škola v Žerotíně,“ dodal Svatopluk Binder, náměstek hejtmána Olomouckého kraje pro školství, cestovní ruch a vnější vztahy.

Jaroslav Kropáč

Svatopluk Binder: Kraj chystá další nový obor i zcela nový přístup ke vzdělávání

Jak se v budoucnu změní vzdělávání ve školách, které zřizuje Olomoucký kraj? Které obory přibudou nebo kolik peněz každoročně uvolní hejtmanství na učňovská stipendia? Které investice teď kraj připravuje a proč do školství nikdy investovat nepřestane? A co si o tom všem myslí Svatoopluk Binder, krajský náměstek pro školství, cestovní ruch a vnější vztahy?

Co je podle Vás největší slabinou středních škol v Olomouckém kraji?

Vždycky je samozřejmě co zlepšovat. Takže bychom například mohli mít ještě lepší vybavení ve školách, mohli bychom mít více peněz na modernější technologie, mohlo by učitelům ubýt papírování, za což mimochodem nemůže kraj, ale stát. A moc by mě potěšilo, kdyby ještě víc narostl počet lidí, kteří se hlásí na učňovské obory.

A co považujete za největší výhody krajského školství?

Určitě jsou to schopní kantoři, mistři odborného výcviku a všichni další lidé, kteří zajišťují chod škol. Skvělá je také nabídka studijních a učňovských oborů. Vzdělávání není úlohou jen školy, je to týmová práce. Spolupracovat musí učitelé se studenty i s jejich rodiči. Jinak se žádné velké změny udělat nedají.

oblast divadla, koncertů, filmové a televizní tvorby či eventové produkce.

Jak pestrá je dnes nabídka oborů na kraje zřizovaných školách?

Je jich kolem osmdesáti. Přitom řadu z nich hejtmanství podporuje formou stipendií. Konkrétně jde o osmnáct maturitních a třicet učňovských oborů, kde mladí lidé mohou takovou formu finanční podpory získat.

Jenom tak?

Ne, stipendia mají svoje pravidla. Žák nebo student musí mít dobrý prospěch a vzornou docházku do školy a na praxi. Každoročně máme pro stipendia připravenou částku zhruba deset milionů korun.

Dokážou školy vyučít řemeslníky tak, aby byli následně v praxi skutečně použitelní?

Náměstek hejtmana Svatoopluk Binder pravidelně navštěvuje školy v regionu.

Foto | Olomoucký kraj

i k moderním technologiím, které třeba ve školních dílnách nemají.

Kraj zřizuje 107 školských organizací. Většinu z nich tvoří střední a speciální školy. Ale patří mezi ně i základní umělecké školy (ZUŠ). Proč?

Myslím, že „zušky“ mají v našem regionu dlouhou tradici a trochu to možná souvisí s pořekadlem „Co Čech, to muzikant“. V Olomouckém kraji zajišťujeme vzdělávání nadaných dětí v hudebním, tanečním, literárně-dramatickém a výtvarném oboru.

Kolik „zušek“ tedy kraj má?

V regionu působí 31 základních uměleckých škol. Pokud však budeme počítat i jejich pobočky, dostáváme se na 136 míst, kde mohou děti získat umělecké vzdělání.

Poslední dobou kraj do školství hodně investuje. Kam třeba teď konkrétně?

Právě dokončujeme rekonstrukci domova mládeže při Střední škole polytechnické v Olomouci za téměř 180 milionů korun. Pokračují výstavby nových dílen v Mohelnici a Tovačově. Na posledním jednání zastupitelstva bylo schváleno zahájení prací na výstavbě dílen na Střední odborné škole v Šumperku a Švehlově střední škole polytechnické v Prostějově. To jsou ty největší investice. Včetně těch menších jde o částku zhruba 700 milionů korun.

Kdybyste si teď vybíral obor na střední škole Vy, který by to byl?

Asi přírodovědné lyceum. Vždy mě bavily přírodní vědy, které jsem i vystudoval v oboru biofyzika. Na našem lyceu v současnosti navíc působí odborníci z Přírodovědecké fakulty UP, kteří žákům předávají své znalosti a zkušenosti z vědy a výzkumu.

Jaroslav Kropáč

SLOVO ODBORNÍKA

Miroslav Gajdůšek
vedoucí Odboru školství a mládeže
Krajský úřad Olomouckého kraje

Novinky systému přijímacího řízení na střední školy

Přijímací řízení na střední školy bude probíhat v obdobné formě jako předchozí rok. Tzn. že žáci absolvují jednotné zkoušky z českého jazyka a matematiky, a to ve dvou termínech. Ty budou stejné pro všechny obory vzdělání včetně uměleckých oborů, kde je ještě talentová zkouška. Přihlašování ke zkouškám bude opět probíhat elektronickou formou nebo lze podat přihlášku v listinné podobě. Novinkou školního roku 2025/2026 je zrušení podávání přihlášky v podobě výpisu (tzv. hybridní způsob).

V rámci přihlášky bude zásadní stanovit si pořadí škol, na které chce žák nastoupit, a to dle svých priorit. Zde nedoporučuji nijak taktizovat. Je nutné ve spolupráci s kariérovými poradci vyhodnotit schopnosti, znalosti, zájmy a dále to, zda je dítě spíše studijní typ, nebo má technické dovednosti, či je řemeslně šikovný. Od věci není také zvážit budoucí uplatnitelnost na trhu práce.

Po přijímacích zkouškách a započítání všech kritérií systém vyhodnotí pořadí uchazečů a automaticky je umístí do jimi vybrané školy, a to v souladu s počty volných míst. Pro ty, co neuspějí na žádné škole, pak bude tam, kde ještě zůstanou volná místa, vypsáno druhé, příp. další kola, a to až do naplnění kapacity.

Kritéria pro přijetí na střední školu budou zveřejněna od 15. do 31. ledna 2026 na stránkách školy a lhůta pro odeslání přihlášky je od 1. do 20. února 2026.

Blíží informace lze nalézt na webu olomouckeskolstvi.cz nebo na remeslojeok.cz – zde jsou zveřejněny informace o oborech podporovaných stipendií Olomouckého kraje.

Na závěr bych vám rád při výběru střední školy a následném přijímacím řízení popřál hodně štěstí.

„Letos kraj investuje do školství 700 milionů korun.“

Když mluvíte o změnách, co je v oblasti školství aktuálně nového?

Chystáme se otevřít nový obor: scénická a výstavní tvorba.

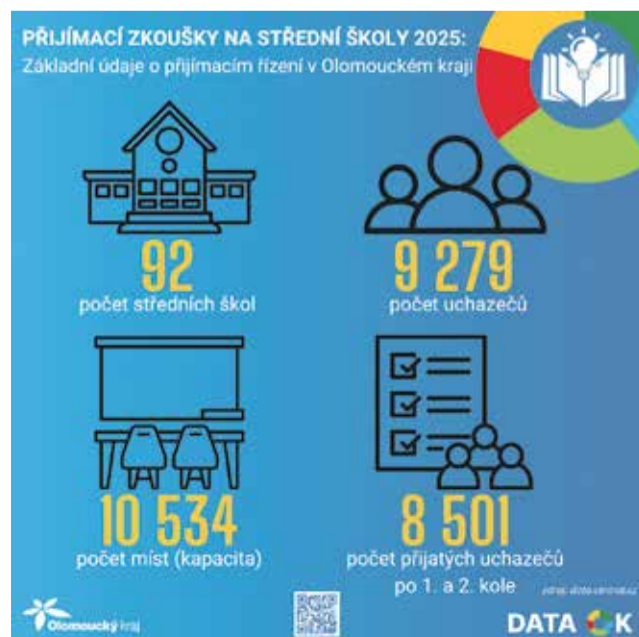
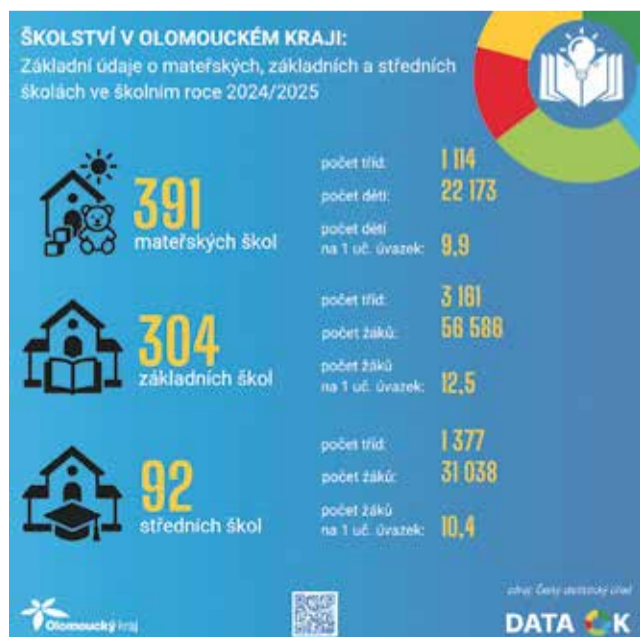
Určitě ano. A teď to ještě vylepšíme. Ve školství se totiž chystá zásadní změna, která umožní velmi těsné propojení škol a firem.

Vidíte. A já myslím, že chybí spíš instalatéri...

To samozřejmě taky, jenže obor instalatér už máme zavedený hned na několika školách, které kraj zřizuje. Scénická a výstavní tvorba je něco, co zde zatím úplně chybí. Jde o novinku a zcela unikátní projekt. Půjde o čtyřletý maturitní obor, který absolventy připraví pro

Jak to bude fungovat?

Jednoduše. Půjde o takzvaný duální systém vzdělávání. Inspiraci jsme hledali na Slovensku, ale podobný model funguje také v jiných státech. V podstatě půjde o to, že praxi budou učňům a studentům zajišťovat samy firmy. Ty je naučí přesně to, co budou potřebovat. A navíc se tak mladí lidé dostanou

Druhá Dobrodruhá dává věcem i lidem druhou šanci!

Olomoucké Re-use centrum Druhá Dobrodruhá ukazuje, že odpady a pro někoho již nepotřebné věci nemusí končit na skládce. Během prvního roku svého fungování se zde podařilo vrátit do oběhu téměř 20 tun věcí. Od nábytku a knih přes hračky, vybavení do domácnosti, sportovní potřeby až po květiny.

„Re-use centrum je důkazem, že i odpady mohou dostat druhou šanci. Nejen věci, ale i lidé zde nacházejí nové uplatnění. Jsem ráda, že Olomoucký kraj stojí u projektu, jenž spojuje

ekologii, solidaritu i společenství lidí, kterým všechny tyto aspekty nejsou cizí,“ uvedla Irena Blažková, náměstkyně hejtmanky pro životní prostředí, odpady a zemědělství.

Druhá Dobrodruhá je společným projektem Charity Olomouc, Olomouckého kraje, města Olomouce a technických služeb. Kromě nabídky originálních a funkčních věcí poskytuje pracovní příležitosti lidem s hendikepem, s duševním onemocněním nebo osobám bez domova.

Vladimíra Hacsiková

Náměstkyně hejtmanky Irena Blažková navštívila Re-use centrum Druhá Dobrodruhá.

Foto | Re-use centrum Druhá Dobrodruhá

RE-USE CENTRUM DRUHÁ DOBRODRUHÁ

Otevírací doba: všední dny 13:00–18:00, sobota dopoledne
Přijímáme: věci, které jsou funkční a čisté (např. kuchyňské potřeby, dekorace, knihy, sportovní vybavení, hračky, nábytek, jízdní kola)
Co nepatří do re-use: čalouněné věci, elektronika, matrace
Více informací: www.druhadobrodruha.cz

VÍTE, ŽE:

Scholaris je prezentační výstava oborů vzdělání středních a vyšších odborných škol, jejímž cílem je poskytnout informace nejen o středních a vyšších odborných školách v Olomouckém kraji, ale také o situaci na trhu práce v kraji? Letos Scholaris proběhne v listopadu na pěti místech kraje (v Jeseníku, v Šumperku, v Přerově, v Prostějově a v Olomouci). Více informací o konkrétních místech konání a programu najdete na olomouckeskolistvi.cz.

ZAJÍMAVÁ MÍSTA | PŘÍRODNÍ PAMÁTKA KOZÍ HORKA – OSTRŮVEK TRAVNATÉ STEPI V PLUMLOVSKÝCH POLÍCH

Zveme vás na návštěvu přírodní památky Kozí Horka, která se rozkládá na malém návrší západně od města Plumlova. Na ploše 1,18 ha jsou chráněny teplomilné suché trávníky tvořené velkým množstvím původních druhů rostlin. Tato luční společenstva jsou v intenzivně obhospodařované krajině Hané vzácná a velmi důležitá. Jsou pozůstatkem původních biotopů, a tedy i místem pro přežití vzácných druhů rostlin a živočichů, které jsou na ně vázány.

Proč a čím je přírodní památka Kozí Horka výjimečná?

Kozí Horka je chráněná už od roku 1989 a jde o lokalitu regionálního, až nadregionálního

významu. Součástí flóry památky je bezmála 190 druhů cévnatých rostlin, např. koniklec velkokvětý, růže galská či trávníčka prodloužená. Kvetoucí luční porosty přitahují velké množství denních motýlů, kterých zde bylo v roce 2024 napočítáno 21 druhů, mj. 2 druhy otakárků, 4 druhy modrásků či 3 druhy okáčů.

PP potřebuje péči člověka

Díky péči Odboru životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Olomouckého kraje se zde ve spolupráci se ZO ČSOP Hořepník každoročně provádějí dvě mozaikovitě seče, které pomáhají zachovat pestrost druhů a zabránit náletovým

Kraj už posedmé rozdává ceny životního prostředí

Hejtmanství poděkovalo lidem pečujícím o životní prostředí.

Foto | Olomoucký kraj

Lidé pečující o zeleň, živočichy a přírodu vůbec – to jsou čerství držitelé krajských cen za přínos v oblasti životního prostředí. Hejtmanství je udělovalo už posedmé ve čtvrtek 25. září ve Vlastivědném muzeu v Olomouci.

„Prosím, berte udělování cen za životní prostředí jako výraz našeho vděku za vaši práci,

odpovědnost a starostlivost. Právě tak byla tato ocenění myšlena hned od začátku, když jsme je pro lidi, kteří pečují o životní prostředí, v roce 2019 poprvé připravovali,“ uvedl během předávání cen Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Porota udělovala ceny za významný počin v ochraně

životního prostředí – získaly je spolek Malínské aleje, obec Loučná nad Desnou a Ivana Krejčová. Za dlouhodobý přínos v oblasti životního prostředí si ocenění převzala Martina Huběnková. Společnost CER-VUS s.r.o. zvítězila v kategorii separace a recyklace odpadů.

„Cena veřejnosti letos patří Gitě Matláškové. O udělení tohoto ocenění rozhodli lidé prostřednictvím hlasování na stránkách www.cenykraje.cz,“ dodala Irena Blažková, náměstkyně Olomouckého kraje pro oblast životního prostředí, odpadů a zemědělství.

Slavnostním předáváním provázal hosty moderátor Vladimír Kořen. Anketou chce Olomoucký kraj upozornit na důležitost ochrany životního prostředí a poděkovat lidem, kteří se o něj příkladně starají.

Jaroslav Kropáč

Delegace z Německa a Polska navštívily náš region

Začátek září patřil v Olomouckém kraji dvěma zahraničním návštěvám. Nejdříve dorazila delegace z partnerského regionu Landkreis Würzburg v Německu, následovala návštěva skupiny polských studentek ze soutěže „Co ví polští studenti o Česku?“, která se konala letos v březnu v partnerském Opolském vojvodství.

Německá delegace zahájila svůj oficiální program na hejtmanství v Olomouci a poté se hosté přesunuli na Jesenícko, kde pro ně byla ve Vlastivědném muzeu Jesenícka připravena premiéra německojazyčného filmu „Historické Jesenícko ve 3D“.

Další den delegace zavítala na Hranicko a závěrečný den programu byl věnován tématu požární prevence.

„Spolupráce mezi našimi školami a institucemi z Würzburgu je skvělým příkladem toho, jak může mezinárodní výměna obohatit studenty i pedagogy. Projekty ukazují, že jazyk ani hranice nejsou překážkou, ale příležitostí.

Polské studentky strávily den v Olomouci a ve Velkých Losinách.

Foto | Olomoucký kraj

Jsem z toho nadšen,“ uvedl náměstek hejtmanky Olomouckého kraje pro školství, cestovní ruch a zahraniční vztahy Svatopluk Binder.

Na druhou zářijovou návštěvu přijelo pět polských studentek, které porotu soutěže „Co ví polští studenti o Česku?“ zaujaly výběrem tématu o Olomouckém kraji. Svůj den

strávily v Olomouci a ve Velkých Losinách. Na obou místech navštívily největší zajímavosti.

Tato návštěva je krásným příkladem mezinárodní spolupráce a přátelství mezi regiony. Ukazuje, že Olomoucký kraj má co nabídnout mladé generaci a že zájem o náš region sahá daleko za hranice.

Vladimíra Hacsiková

Zaměstnanci krajského úřadu pomáhali v péči o přírodní památku Kozí Horka.

Foto | Olomoucký kraj

dřevinám v zarůstání lučních porostů. S péčí o Kozí Horku

v polovině letošního června pomohlo i 21 pracovníků Krajského

úřadu Olomouckého kraje, kteří pod odborným dohledem botanika J. Podhorného shrabali a uklidili seno z 1. seče. Pomohli tak při každoročním managementu památky, při němž je dbáno na vynechávání kvetoucích ploch a ploch se vzácnými rostlinami. Za jejich pomoc jim společně s přírodou moc děkujeme.

Prosba k návštěvníkům PP

Rostliny i živočichy v památce obdivujte jen očima nebo skrze hledáček fotoaparátu či kamery. Děkujeme, že pomáháte chránit a objevovat přírodní krásy Olomouckého kraje.

Martina Huběnková, oddělení ochrany přírody Krajského úřadu Olomouckého kraje

Stanislava Šprincová: Abych obstála, musela jsem někdy hladovět

František Palacký. Johann Gregor Mendel. Marie Terezie. Josef Jařab. S olomouckou univerzitou je spjato mnoho slavných jmen. A vedle nich nese Univerzita Palackého i věčný otisk těch, jejichž jména možná nezdobí učebnice, ale zato tvoří její každodenní příběh. Lidi, kteří byli u jejího znovuzrození po válce, kteří ji budovali, chránili a žili s ní. Mezi nimi i manželů Šprincových – jejich životy s univerzitou srostly tak pevně, že zůstávají její tichou pamětí.

Otec a dcera v kriminále

Doc. JUDr. Stanislava Šprincová, CSc. (1924–2014), vzpomínala pro Paměť národa mnoho let zpátky. Vedle toho, že se společně s manželem Zdeňkem Šprincem významně zasloužili o poválečný rozvoj univerzity, šlo o vzpomínky a vyprávění z války, která zasáhla do osudů celé Stanislavininy rodiny. Její otec Antonín Kavan, bývalý legionář, byl jako člen olomouckého zastupitelstva krátce vězněn již v roce 1939. Podruhé jej gestapo zatkl v roce 1944: „Tenkrát provedli nacisté takovou celostátní akci, protože se chystalo Slovenské národní povstání a oni to věděli a brali rukojmí. Vzali bývalé členy městského zastupitelstva, a tak byl otec zatčen a vězněn. Nejprve v Kounicových kolejích v Brně a pak byl převezen do Malé pevnosti v Terezíně. S ním tam byli věznění i další čtyři členové olomouckého zastupitelstva.“

Brzy nato přišli i pro jeho dceru – během razie totiž našli dopis, ve kterém Stanislava Šprincová píše skotskému válečnému zajatci. Uvěznili ji v kriminále pro mládí ve Vídni, kde prožila poslední měsíce války spojené s hrůzou bombardování: „Bylo to strašné. Zakukala kučička, to znamenalo, že se blíží letecké svazy. To byly americké létající pevnosti. Zavedli nás dolů do sklepa. Ale Němky do sklepa, kdežto cizinky byly pod schodištěm. Za chvíli bylo slyšet hučení, které se pak změnilo v takové burácení, a strašně do

toho štěkal flak protiletectvého dělostřelectva. A když flak zmlkl, to byl nejhorší okamžik, protože to znamenalo, že obsluha se ukryla do krytu a byly nad hlavama.“

Byla to katastrofa

Její otec se konce války dožil. Ale v Terezíně se nakazil tyfem a na jeho následky brzy po válce umírá: „Pohřbili jsme ho a úplně zhroutil odjeli domů.“

Stanislava se seznámila se Zdeňkem Šprincem, který se po osvobození stal jednou z vůdčích osobností v boji za obnovu olomoucké univerzity. K jejímu slavnostnímu otevření došlo v roce 1947. Rok nato přišel Vítězný únor 1948. Manželé Šprincovi byli tehdy členy sociální demokracie, kterou komunisté

Stanislava Šprincová v mládí.

násilně sloučili s vlastní stranou. „Byla to katastrofa a obrovská lež. Nikdo se nás neptal a najednou jsme byli komunisté. Když jsme to měli podepsat, tak manžel podepsal za mě a já jsem to podepsala za něho. To bylo jenom takové naše gesto, ale uznali jsme marnost toho, kdybychom odmítli, že by to byla profesní sebevražda, že bychom brzy vyletěli ze zaměstnání a byli bychom někde v JZD,“

Stanislava Šprincová v době natáčení rozhovoru.

vzpomíná Stanislava Šprincová, která díky tomuto ústupku mohla celý svůj profesní život zasvětit akademické půdě. Vystudovala práva a potom prošla aspirantským studiem ekonomické geografie. A od roku 1959 přednášela na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého, kde se stala i docentkou.

Stanislava Šprincová i její manžel Zdeněk se celý život potýkali s mantinely režimu.

Pamětnice přednášela geografii cestovního ruchu, což pro komunisty nebyl obor, který by chtěli rozvíjet. Stanislava jej však tvrdě prosazovala: „Na služební cesty do zahraničí jsem jezdila s minimem peněz. Často jsem hladověla, abych ušetřila a mohla obstát. Dnešním lidem přeji, aby si vážili svobody, jakou mají,“ uzavírá své vyprávění paní docentka.

František Vrba

Svatební fotografie Stanislavy a Zdeňka Šprince.

Otec při mobilizaci s matkou a sestrou.

Otec Antonín Kavan jako ruský legionář ve stanici Boganoviči v roce 1919.

Otec Antonín Kavan v roce 1940 po návratu z vězení.

Děkujeme za podporu Olomouckému kraji! Paměť národa stále hledá nové pamětníky. Kdybyste věděli o někom, kdo zajímavým způsobem prožil dějiny 20. století, kontaktujte nás, prosím, na e-mailové adrese nebo telefonu: jitka.andrysova@postbellum.cz, 777 763 388.

OKÉNKO STAROSTY

Iveta Pořízková
starostka obce Přemyslovice

Přemyslovice

Obec Přemyslovice se nachází asi 16 km severozápadně od Prostějova a asi 23 km západně od Olomouce. V současné době má přibližně 1200 obyvatel. Nejstarší písemné záznamy o obci pocházejí z roku 1309. Od roku 1960 se stala součástí obce také

osada Štarnov, která byla založena roku 1786. Nejvyššími body jsou Buček (482 m n. m.) a Strážná (427 m n. m.) Obcí protéká Přemyslovický potok.

V obci Přemyslovice máme vybudovány inženýrské sítě – vodovodní řád, splaškovou kanalizaci, dešťovou kanalizaci a v současné době dochází k položení optického kabelu. Postupně se budují a opravují chodníky a místní komunikace. Občané a jejich děti mají možnost vybrat si jednu ze dvou mateřských školek – jedna je v obci Přemyslovice a druhá v obci Štarnov. Následně mohou přejít na devítiletou základní školu v Přemyslovicích. V blízkosti školy se nachází sportovní hala,

sokolovna, kuželna a fotbalové hřiště, které využívají hlavně zájemci o sport. V roce 2023 bylo vybudováno komunitní centrum, kde se schází rodiče s dětmi a senioři při různém tvoření a besedách. V horní části obce máme hasičskou zbrojnicí se společenským sálem a zdravotní středisko s obecními byty. Dále obec provozuje knihovnu, ubytovnu, sběrný dvůr a stavební recyklační linku.

Obec se pyšní původně románským kostelem Všech svatých, kaplemi sv. Barbory a sv. Floriána, které jsou zapsány v seznamu kulturních památek. Na okraji obce můžete vidět větrný mlýn holandského typu,

kteří byl vyhlášen technickou památkou, neboť se jeho vnitřní vybavení zachovalo v původní podobě. Další významnou stavbou je novogotický zámek, který je v soukromých rukách.

V roce 2025 byla vybudována nová rozhledna na kopci Strážná. Je to 10 m vysoká stavba z modřínového dřeva, ze které je krásný výhled do okolí, a v příštím roce bude součástí nové turistické trasy.

V obci se pořádá mnoho kulturních akcí, jako jsou plesy, besedy, letní kina, výstavy, karnevaly pro děti, pálení čarodějnic, kácení máje, na kterých se podílejí i místní spolky, a to TJ Sokol a hasiči.

Domníváte se, že duální vzdělávání (úzké propojení firem a škol) může posunout středoškolskou výuku blíž skutečné praxi? Přemýšlíte o zapojení do tohoto systému?

Aleš Jurečka
ředitel SŠP Olomouc, Rooseveltova 79

Možnost využití duálního vzdělávání vnímáme jako velmi přínosnou. Tento systém totiž přináší nový pohled na spolupráci škol a firem a vyžaduje i určitou změnu myšlení na straně zaměstnavatelů. Zapojení do duálního vzdělávání bude znamenat větší praktickou i finanční účast firem, což však přinese žákům významný benefit v podobě rychlejšího seznámení se s moderními technologiemi a reálným provozem.

Naše škola bude aktivně vyhledávat firemní partnery, kteří se budou chtít do duálního vzdělávání zapojit napříč všemi vyučovanými obory. Už nyní spolupracujeme s řadou podniků při odborné přípravě žáků, a proto věříme, že se partneři pro duální vzdělávání najdou i mezi nimi.

Jiří Ženožička
ředitel Střední školy technické, Mohelnice

Duální spolupráce mezi školou a firmou představuje důležitý prvek rozvoje žáků i jejich začlenění do reálného pracovního prostředí. Pokud se podaří naplnit všechny podmínky, které tento systém vyžaduje, může být duální vzdělávání skvělou cestou k rozvoji odborných dovedností a lepší připravenosti absolventů na praxi.

Určité prvky duálního vzdělávání už v naší škole uplatňujeme. Je proto jen otázkou času, kdy se tento model stane klíčovou součástí odborného vzdělávání v České republice. Na této cestě spolupracujeme s řadou firem, mimo jiné se společnostmi Siemens, Innomatics a ZLKL Loštice.

Pavel Trojan
ředitel VOŠ a SŠA Zábřeh

Duální vzdělávání vnímám jako velkou příležitost ke zkvalitnění odborné praxe žáků středních škol. Tento model propojuje teorii s praxí, pomáhá žákům osvojit si reálné pracovní dovednosti i návyky a lépe pochopit požadavky svého oboru. Díky tomu jsou po studiu lépe připraveni na vstup do pracovního života.

Nedávno jsme jednali s představiteli Okresní hospodářské komory Šumperk o možnostech spolupráce a zapojení firem do duálního systému. Jako první jsme vybrali obor Mechanik opravář motorových vozidel (ŠVP Automechanik), ve kterém spolupracujeme se společnostmi PAS Zábřeh na Moravě a.s. a Renault Auto Kubiček s.r.o.

Kateřina Latham
HR manager, M.L.S. Holice, spol. s r.o.

Rozhodně ano. Vnímáme to jako krok správným směrem. Jsme rádi, že po letech diskusí získalo duální vzdělávání konečně konkrétní legislativní podobu.

Dlouhodobě spolupracujeme se Střední školou obchodní a technickou Kosinova Olomouc a dalšími školami. Každoročně podporujeme v odborném rozvoji a praxi přibližně šedesát studentů.

Podle dostupných informací však duální vzdělávání přinese firmám vyšší finanční náklady, které zatím nejsou ze strany státu nijak kompenzovány na rozdíl od systému fungujícího například na Slovensku. Za problematické považujeme také to, že žáci po dokončení studia nemají vůči firmám žádný závazek. Domníváme se, že i tuto oblast bude třeba do budoucna upravit.

Olomoucká „zdravka“ slaví 130 let

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Emanuela Pöttinga v Olomouci letos slaví úctyhodných 130 let. Patří k nejstarším vzdělávacím institucím v krajském městě, ve které se snoubí tradice s moderním prostředím. Studenti se učí v historických prostorách i moderně vybavených laboratořích a učebnách. Každoročně ze školy odcházejí desítky nových zdravotních sester a dalších odborníků, o které je na trhu práce velký zájem.

„Nabízíme široké spektrum oborů, od praktické sestry přes laboratorního či nutričního asistenta až po asistenta zubního technika. Na vyšší odborné škole pak mohou studenti pokračovat ve studiu například v oborech diplomovaná všeobecná nebo dětská sestra, dentální hygienistka či farmaceutický asistent,“ říká ředitel školy Pavel Skula. Zdůrazňuje, že volba školy je pro devátáky zásadní životní rozhodnutí. „Po maturitě mohou naši absolventi zamířit kamkoliv a my jim nabízíme obory s jistou budoucností. Práce ve zdravotnictví ale vyžaduje empatii a schopnost vcítit se do druhých,“ dodává.

Zdravku dnes navštěvuje kolem 900 studentů. Škola jim nabízí nejen kvalitní výuku, ale i praxi v zahraničí, jazykové soutěže či domov mládeže a v neposlední řadě i spolupráci s Fakultní nemocnicí Olomouc, Lékařskou fakultou UP i dalšími zdravotnickými zařízeními.

Historie školy sahá do roku 1895, kdy byl otevřen Ústav hraběte Pöttinga pro výchovu a vzdělání dívek. Od roku 1948 se škola zaměřila na zdravotnické obory a od roku 1997 nabízí i vyšší odborné studium. Pöttingem už prošlo přes 20 000 absolventů třiceti oborů. Budova školy je dnes kulturní památkou, a také důkazem, že noblesa a moderní myšlení se mohou skvěle doplňovat.

Olomoucká „zdravka“ posílá ročně do praxe desítky zdravotních sestřiček. Foto | SZŠ a VOŠZ Emanuela Pöttinga

Vladimíra Hacsiková

Strom přátelství Olomouckého a Trnavského kraje zasazen

Hejtman, župan a velvyslanec zasadili společně strom přátelství.

Foto | Olomoucký kraj

Olomoucký kraj v polovině září přivítal oficiální delegaci Trnavského samosprávného kraje. Dvoudenní návštěva navázala na únorové uzavření partnerské dohody a srpnové setkání v Trnavě. Spolupráce mezi regiony tak dostává konkrétní podobu v oblasti kultury, cestovního ruchu i sociálních služeb.

Jedním z vrcholů návštěvy bylo slavnostní zasazení Stromu přátelství v zahradě Domova seniorů Pohoda Chválkovice. Symbolický akt provedli společně hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk, župan Trnavského kraje Jozef Viskupič a velvyslanec Slovenské republiky v ČR Martin Muránsky. Strom je výrazem přátelství a dlouhodobého partnerství mezi oběma regiony i státy.

Součástí programu byla také odborně komentovaná prohlídka Korunní pevnůstky v Olomouci, účast na slavnostním galavečeru s předáváním cen cestovního ruchu 2025 i zahájení Slovenského dne, který uzavřel letní Slovenskou sezonu v Olomouckém kraji. Ta nabídla pestrý program zaměřený na slovenské divadlo, výtvarné umění, folklor, gastronomii a tradice.

Eva Knajblová

V kraji je dohromady celkem 110 tisíc popelnic. Teď přibyly čtyři důležité

Zástupci nejlépe třídících obcí v kraji si převzali cenu v podobě malé keramické popelnice.

Foto | EKO-KOM

Dvacátý ročník soutěže O keramickou popelnici vyhrály ve svých kategoriích Šumperk, Mutkov, Majetín a Velký Týnec. Olomoucký kraj na pořádání akce spolupracuje s obalovou společností EKO-KOM. Zástupci oceněných samospráv si převzali cenu v podobě malé keramické popelnice na tříděný odpad.

„Velmi intenzivně spolupracujeme se zástupci obcí a společnými silami neustále zlepšujeme celý systém odpadového hospodářství. Velký podíl na skvělých výsledcích ve třídění odpadu mají obyvatelé měst a vesnic, které v rámci soutěže O keramickou popelnici oceňujeme,“ uvedla Irena Blažková, náměstkyně hejtmána Olomouckého kraje pro oblast životního prostředí, odpadů a zemědělství.

Tříděním lidé přispívají nejen k lepšímu životnímu prostředí, ale šetří i svoje peněženky. Nadprodukce odpadů totiž vede ke zdražování jejich odvozu, což následně radnice promítají do poplatků za odpad.

„Olomoucký kraj obsadil druhou příčku v pomyslném srovnání všech krajů ČR. Jeden obyvatel kraje vytřídil v loňském roce v průměru 82,5 kilogramu papíru, plastu, skla, kovu a nápojových kartonů,“ upřesnila Martina Filipová, ředitelka oddělení regionálního provozu společnosti EKO-KOM.

Jaroslav Kropáč

Nový web pomáhá chránit občany před kyberšmejdý

Olomoucký kraj ve spolupráci s Krajským ředitelstvím policie Olomouckého kraje na začátku října oficiálně spustil novou stránku www.panprokoukl.cz, která za využití umělé inteligence pomáhá v osvětě před tzv. kyberšmejdý.

„Kybernetická kriminalita je jedním z nejrychleji rostoucích bezpečnostních problémů současnosti. Obzvláště zranitelní jsou senioři, děti a lidé s nižší digitální gramotností. Proto jsme se rozhodli vytvořit přehledný a srozumitelný web, který pomůže lidem rozpoznat rizika a bránit se jim,“ uvedl Martin Škurek, náměstek hejtmána pro sociální věci a záležitosti seniorů.

Webová stránka nabízí pomocníka v podobě chatbota pana Prokoukla (nástroj umělé inteligence), kterého lze nepřetržitě využít jako rychlý zdroj informací v případech, že se ocitnete ve svízelné situaci. Dále nabízí rychlé zanalýzování přijatého textu v e-mailu, v SMS nebo v aplikaci WhatsApp, poskytuje informace o aktuálních podvodných praktikách a nabízí užitečné rady, videa a policejní případy, které

pomohou lépe porozumět nejčastějším formám podvodů.

„Podvodníci dnes cílí opravdu na každého z nás a jejich metody jsou čím dál sofistikovanější. V každodenním boji s touto trestnou činností si více než kdy předtím uvědomujeme, jak důležitá je v tomto ohledu včasná osvěta a informovanost. Proto spouštíme web pana Prokoukla, který pružně reaguje na nové typy podvodů a díky přidruženému chatbotovi nabízí lidem nepřetržitě pomoc s vyhodnocováním

nekalých praktik podvodníků. Věřím, že se webová stránka dostane do povědomí co nejširší veřejnosti a přispěje ke snížení počtu obětí kybernetické kriminality,“ doplnil Tomáš Landsfeld, ředitel Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje.

Web, který je součástí osvětové kampaně „Prokoukl to! A ty?“ podpořené ze státní dotace programu prevence kriminality, je dostupný zdarma a bez registrace.

Eva Knajblová

Web Notok.cz pomáhá řešit duševní zdraví

Od 1. července funguje v Olomouckém kraji nová webová platforma Notok.cz, která přehledně a srozumitelně přibližuje téma duševního zdraví dětí a mladistvých. Stránky jsou určeny nejen mladým lidem, ale také rodičům, učitelům a odborníkům. Nabízejí praktické tipy, jak zvládat náročné situace, i kontakty na regionální

služby a krizové linky. Platforma je rozdělena do tematických sekcí podle věku a postupně bude doplňována o nové formy obsahu, například videonávody, diskuzní fóra či workshopy. Neschybí ani rady, jak oslovit odborníky, a jednoduché techniky pro každodenní zklidnění a psychickou pohodu. Součástí projektu je také YouTube kanál NOTOK,

který prostřednictvím krátkých videí šíří témata duševního zdraví mezi mladou generací. Iniciativa vznikla ve spolupráci s kreativní agenturou Zázraky nad mraky a je financována z prostředků individuálního projektu Podpora plánování sociálních služeb na území Olomouckého kraje.

Vladimíra Hacsiková

Hejtmanství poděkovalo lidem se srdcem na dlani

Žít se srdcem na dlani je hezké nejen pro člověka, který to dokáže, ale hlavně pro lidi v jeho okolí. Olomoucký kraj každoročně dohodně pracovníky v sociálních službách oceňuje a čerstvě tak učinil v úterý 30. září během předávání krajských cen.

„Kraj obdržel celkem 38 nominací na udělení Cen pro lidi se srdcem na dlani. Moc rád bych všem lidem, kteří v sociálních službách pracují, poděkoval. Ocenění si letos odneslo dohromady sedm jednotlivců a jedna organizace,“ uvedl Ladislav Okleštěk, hejtman Olomouckého kraje.

O výsledcích rozhodovala porota a lidé mohli prostřednictvím webu cenykraje.cz vybírat Cenu veřejnosti, kterou letos získal Jiří Jambor. Ačkoliv sám trpí spinální svalovou atrofií a veškerou svou činnost vykonává pomocí úst, hlasu nebo dechu, je výjimečným IT odborníkem, který už osmým rokem pomáhá stovkám lidí s různými typy postižení po celé republice. Prostřednictvím webu se do

Kraj ocenil osobnosti, které mají srdce na dlani.

Foto | Olomoucký kraj

ankety zapojilo celkem patnáct set hlasujících.

„Kromě Jiřího Jambora si letošní Cenu pro lidi se srdcem na dlani odnáší také Wanda Batalová, Petr Nosálek, Lenka Milatová, Jana Kubíková, Miroslava Vaňková a Pavla Matyášová. V kategorii poskytovatelů sociálních služeb zvítězila Armáda spásy,“ doplnil Martin Škurek, náměstek hejtmána Olomouckého kraje pro sociální oblast.

Eva Knajblová

Krajský úřad má za sebou den dobrých skutků

Zaměstnanecký dobrovolnický den, jehož 3. ročník proběhl v úterý 16. září, je společnou akcí Krajského úřadu Olomouckého kraje, Magistrátu města Olomouce a Univerzity Palackého v Olomouci. Stovka zaměstnanců krajského úřadu se na jeden den proměnila v dobrovolníky,

prostředí, ve kterém žijeme,“ uvedla ředitelka krajského úřadu Jitka Keková.

Během dobrovolnického dne si mohli zaměstnanci vybrat z osmi různých míst a aktivit: pomáhali v poleš Valšovicích pečovat o les, upravovali záhony v Centru sociálních služeb v Prostějově, uklízeli zahradu v domově pro seniory ve Chválkovicích, dělali údržbové práce v areálu Flory Olomouc nebo v zahradě hospice na Svatém Kopečku, malovali v Centru Ostrůvek v Olomouci, uklízeli v ZOO Olomouc a postarali se o zeleň a prořezávání dřevin v centru ekologických aktivit Sluňákov.

„Nejde o nijak ojedinelou aktivitu. Náš úřad se pravidelně zapojuje do dárcovských odběrů krve a dalších charitativních akcí. Dobrovolnictví a dárcovství vnímáme jako důležitou součást kultury úřadu,“ dodala Jitka Keková.

Eva Knajblová

Spoustu dobrovolně odvedené práce mají za sebou zaměstnanci úřadu.

kteří svými činy ukázali, že jim není lhostejné, kde žijí a pracují.

„Velmi si vážím všech kolegů, kteří se zapojili. Odvedli skvělou práci, za niž jim srdečně děkuji, a ukázali, že jim není lhostejné

Zaměstnanci uklízeli zahradu v domově pro seniory ve Chválkovicích.

Foto | Olomoucký kraj

Křesadlo

„Cena pro obyčejné lidi, kteří dělají neobyčejné věci.“

Nominujte na cenu Křesadlo dobrovolníky, kteří nezištně pomáhají druhým.

Může to být někdo, kdo:

- působí v nemocnici či hospici
- pracuje v sociálních službách
- vede skauty nebo volnočasové aktivity
- je dobrovolný hasič
- pečuje o přírodu
- pomáhá humanitárně v Česku i zahraničí

Věk ani délka dobrovolnictví nerozhodují.

Nominace podávejte do 2. 11. 2025 na kresadlo-ok.cz

kresadlo-ok@maltezkapomoc.cz; 605 228 161

KŘÍŽOVKA PRO VÁS

Krajský úřad Olomouckého kraje kromě středních škol zřizuje také (tajenka). Těch je v regionu celkem 31 (16 zřízených krajem, 8 obcemi a 7 soukromými subjekty).

Tajenku můžete zasílat do 23. 10. 2025 na e-mail tiskove.oddeleni@olkraj.cz. Jména tří vylosovaných luštitelů, kteří od Olomouckého kraje získají věcné ceny, zveřejníme v následujícím čísle novin. Výherci minulé tajenky ve znění NIČIVÉ POVODNĚ jsou: Oldřich Zubík, Přerov XII – Žeravice, Milan Haderka, Hranice a Marta Vychopňová, Zábřeh. Gratulujeme!

Luštitel odesláním znění tajenky uděluje správci (Regionální vydavatelství s.r.o., IČ: 27846717) souhlas se zpracováním svých osobních údajů (jméno, příjmení, e-mail, telefonní kontakt a adresa), a to ve smyslu Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. 4. 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (GDPR). Uvedené osobní údaje je nutné zpracovávat za účelem správy dat souvisejících s vyhlášením vybraných luštitelů křížovky zajišťované správcem. Tyto údaje budou správcem zpracovávány pouze po dobu nezbytně nutnou, po vyhlášení budou ihned odstraněny.

POMŮCKA: IDDO, ILLER, KAMEJE, UJAE, YSAJE	FRUTTI	VÝSTAVA	ZMĚKČENÍ LÁTKY PŘI NAMAČENÍ	FYZICKÝ ZDATNÝ ČLOVĚK		INIC. CIOLKOV- SKÉHO	OZNAČENÍ LETADEL ARGENTINY	JSOUCÍ POBLÍŽ	ZBÍT		RYBÍ VAJÍČKO	SÍDLO V BELGII	POKLONA (ZAST.)	OBRAZY SVATÝCH	ROLE	ANGL. DEN	NÁZEV NOSOVKY	PRA- VOSLAVNÍ DUCHOVNÍ	ALKALOID ČAJE A KÁVY			
ANGLICKÝ HRÁCH					NACHÝLENÍ					DŽUDIS- TICKÝ POKYN									UCHAZEČ			
ŘÍMSKÝ 66					DÍVČÍ JMÉNO POLOVODI- ČOVÝ OBYVOD (OZN.)					SLOVEN. JINAK EINSTEINOVY INICIÁLY									INDÁNSKÝ ČLUN SPARTAKOVI SKAUTI (ZKR.)			
ALKOHOLIK							OHMATÁNÍ ČÁST LAGOŠU					MOLDAVSKÝ FILM (V. PASCARU)							SPZ PÍSKU GHANSKÉ SÍDLO			
DOFOUKAT						PRAVÝ PŘÍTOK DUNAJE V NĚMECKU LIST PAPIŘU						NÁSTUPCE SSSR CITOSLOVCE VOLÁNÍ NA KACHNY					SPOLUPRA- COVNICE	LIHOVINA Z JALOVCE ČERNÝ PTÁK				
	TAJENKA 1 KÓD JAPONSKA																			ŽABÍ CITOSLOVCE VYPOČETNÍ TECHNIKA (ZKR.)	ANGL. VČELA	PODNIK V OSTRAVĚ
UŽ				ČLOVĚK PŘEDSTÍRA- JÍCÍ CHOROBU	ČERVENAT SE ODLOMIT					MOMENTKA	SLOVEN. POLNÍ MÍRA POZDRAV			PRIMITIVNÍ PLAVIDLO STARŠÍ ČESKÝ TV PŘIJÍMAČ					SÍDLO V SIERRA LEONE KONTAKTY			
ZKRATKA PRO POLYCARBO- NATE (POLYKAR- BONÁT)			XEROSA ZN. POLONIA					SPZ BŘECLAVI	OBVAZ RACKOVÉ				MALÝ ATLAS KRÁTKÉ KABÁTY									
NÁŠ SPISOVATEL						NESTÁLÉ	NAPAJEDLO DOBYTKA DOMÁCKY ALENA						OZNAČENÍ LETADEL SÚDÁNU							OZNAČENÍ KLÁVESY NA POČÍTAČI		
	OBLAST KOLEM ROVNIKU	OBTAČETI POTŘEBY SKIFÁŘE											ZKR. PRO ABHENRY (FYZ) KOSÁ						ANGL. HOMOSEXUÁL AMER. FILM (B. KULIK)		ABAK	BELGICKÝ HOUSLOVÝ VIRTUOS
KÓD TUVALU			TAJENKA 2 TENKÁ KOVOVÁ DESKA																			OTÁZKA NA ČAS
OBMĚNA PŮVODNÍHO UM. DÍLA								KÓD LETECKÉ SPOLEČNOSTI ČÍNY (CAAC) PLANETKA			DÍŮV SYN (REC. MYT.) ZKR. LETIŠTĚ AALBORG											ANGLICKÝ ANO KŘESŤANSKO DEMOKRA- TICKÁ UNIE
OSLÍ MLÁDATA						FINSKÁ ŘEKA ÚTOČNĚ CITOSLOVCE			SPZ PRAHY- MĚSTA SPZ KROMĚŘÍŽE				SPZ ERDING (NĚMECKO) DLOUHÁ DOBA SPZ JESENÍKU							TUREC. OBJEM. MÍRA ČÁST VOZŮ		
DRANCO- VÁNÍ					VIDEOSYS- TEM					DRAHOKAM										ČÁSTI PŘÍSTAVU		
ANGL. JACHTA					EPOCHA					MLÁDENEC												ATOL V SOU- OSTROVÍ RALIK

SUDOKU

2			6	8			4
	1	3	4				2
	8		1				
			3				5
	6		7		2		
4				7		1	
							3
				7	8		5

	7	8	2				
1		3					
	6			8		1	
	1			7	4		
		4		6		8	
			5			2	
		7					3
8	3			2			

OMALOVÁNKA PRO DĚTI

TIRÁŽ

MĚSÍČNÍK KRAJÁNEK

- Krajánek – periodický tisk Olomouckého kraje
- Vydává Olomoucký kraj ve spolupráci se společností Regionální vydavatelství s.r.o.
- Adresa vydavatele: Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc, IČO: 60609460
- Registrováno pod číslem MK ČR E 13609
- Redakční rada: Luděk Niče, Vladimíra Hacsiková, Ondřej Polák
- Distribuci do všech schránek v kraji zajišťuje Česká distribuční k.s., reklamace na dodávku novin na čísle 732 530 071 nebo e-mailu: karal@regvyd.cz
- Inzerce: Tomáš Karal – 732 530 071, karal@regvyd.cz, Michal Novák – 739 724 774, novak@regvyd.cz
- Číslo 10, ročník 24.
- Toto číslo vychází 17. října 2025
- Náklad 292 000 kusů
- Uzavěrka příspěvků do dalšího čísla je 23. října 2025

Oliver Přidal: Hudba mě může zavést na různá místa. Teď mě baví samotná cesta

Oliver Přidal (13 let) je nadějný klavírista, který se pravidelně umísťuje v mezinárodních soutěžích. Letos uspěl i v anketě Talent Olomouckého kraje 2025, kde obsadil druhé místo v mladší věkové kategorii v umělecké oblasti. Loni tuto kategorii dokonce vyhrál. Navštěvuje Základní uměleckou školu Iši Krejčího v Olomouci a nás zajímalo, jak se ke klavíru dostal, jestli rád trénuje a čeho chce v budoucnu dosáhnout. Proto jsme mu pro Krajánek položili pár otázek.

Olivere, můžeš se nám krátce představit? Jak ses dostal ke klavíru?

Jmenuji se Oliver Přidal a studuji na Slovanském gymnáziu Olomouc. Ve škole mě zajímají asi všechny předměty (hlavně dějepis, biologie, chemie a matematika). Na výuku hry na klavír docházím již osmým rokem do ZUŠ Iši Krejčího Olomouc k paní učitelce Ludmile Uhlířové.

Ke klavíru jsem se dostal už v dětství, když mě fascinovalo, jak může jediný nástroj znít jako celý orchestr. Nejprve jsem jen zkoušel jednoduché melodie, ale brzy jsem zjistil, že klavír nabízí nekonečné možnosti vyjádření – od jemných tónů až po dramatické akordy. Právě ta rozmanitost mě u něj drží dodnes.

Pamatuješ si, kdy jsi poprvé usedl ke klavíru a co tě na něm zaujalo?

Poprvé jsem si ke klavíru sedl asi v pěti letech – doma jsme měli klávesy, na které jsem zprvu jen tak brnkal různé písničky. Občas jsem si zahrál i u babičky, ale opravdový zlom nastal, když mi rodiče přivezli do našeho nového rodinného domu klavír jako narozeninový dárek.

Kdo tě k hudbě nejvíce přivedl – rodiče, učitel, nebo sis cestu našel sám?

Nejspíš bych řekl, že rodiče, kteří oba také hrávali na piano

a právě při čtyřruční hře se seznámili. Klavír tak pro mě přirozeně představoval první volbu možné cesty, jak smysluplně a zábavně využít svůj volný čas. Tato cesta se mi zalíbila, já na ni zůstal a doteď po ní jdu.

Navštěvuješ ZUŠ Iši Krejčího v Olomouci. Co máš na škole nejraději?

Naše škola je velmi příjemné místo, kde vidím samé známé tváře. Moje paní učitelka Ludmila Uhlířová je velmi milá a vždy se opravdu těším na další hodinu s ní. Ke stejné paní učitelce na tuto školu chodila i moje máma, takže to byla opět jasná volba.

V anketě „Talent Olomouckého kraje“ ses umístil dva roky po sobě, loni na prvním místě, letos na druhém. Co pro tebe tento úspěch znamená?

Jsem potěšen tímto oceněním a jsem rád, že jsem se vypracoval až na takovou úroveň. Úspěch v Talentu Olomouckého kraje pro mě představuje jakési zpětné ohodnocení mých snah a práce v hudbě. Samozřejmě ale na nástroj nehraje kvůli oceněním, ale kvůli radosti, kterou mi hra přináší.

Jsi jediný z mladších žáků, komu se to podařilo dvakrát za sebou. Je to pro tebe motivace do dalších let?

Zajisté mě to těší a motivuje, ale zároveň jde o závazek. Navíc jsem si vědom, že je stále spousta prostoru ke zlepšování a mnoho věcí, které se chci naučit.

Jaký repertoár tě nejvíce baví hrát? Je to klasika, moderní skladby, nebo něco úplně jiného?

Baví mě především klasická hudba (období od baroka až po modernu). V repertoáru mám rozmanitou škálu skladeb, ale nejraději mám skladby emotivní a barevné, při kterých mohu hodně vyjádřit sám sebe.

Máš nějakého oblíbeného skladatele nebo klavíristu, který tě inspiruje?

Oblíbených skladatelů mám vícero, uvést mohu např. Fryderyka Chopina, Ference Liszta, Sergeje Rachmaninova či Alexandra Skrjabinu. Z inspirativních pianistů v České republice nelze nezmínit pana profesora Ivana Klánského a rozhodně mě inspirovala i loňská spolupráce s profesorem Karlem Košárkem, který byl mým mentorem v rámci stipendijního programu MenART.

Bezpochyby podnětným zážitkem, na který se právě teď těším, bude vystoupení klavírního virtuosa Jevgenije Kissina, jehož koncert proběhne v lednu 2026 v pražském Rudolfinu.

Co je pro tebe na klavíru nejtěžší, a co tě naopak nejvíce baví?

Na klavíru je vždy co objevovat – někdy je náročné zvládnout všechny detaily, ale právě to mě nejvíce baví. Ta kombinace techniky a emocí je pro mě inspirující. Řekl bych, že nejtěžší a nejzajímavější je vlastně totéž – nekonečné hledání výrazu a pocitu v hudbě, tvorba správného adekvátního tónu pro vyjádření

různé nálady a barvy ve skladbě. Každý nový kus s sebou přináší své výzvy, ale pro mě je to spíš příležitost než překážka. Baví mě, že hudba nikdy není „definitivní“, zcela „hotová“ – vždy se dá objevovat něco nového, přetvářet a pojmát různě v čase.

Kolik času denně věnuješ cvičení?

Každý den trávím u nástroje kolem hodiny až dvou. Myslím, že pravidelnost je důležitější než extrémní délka. Cvičení již beru jako denní rutinu a samozřejmě, takže ani moc nevnímám, jak dlouho cvičím. Kromě sólového repertoáru se věnuji rovněž čtyřruční hře se svou sestrou Livinkou, se kterou máme klavírní duo Livoli. Naše společná interpretace, u které mnohdy zažíváme spoustu legrace, mě velmi naplňuje a baví, navíc

souhra oproti sólové hře vyžaduje i jiné dovednosti a určitou míru sounáležitosti.

Máš nějaký rituál nebo způsob, jak se připravuješ na soutěž nebo koncert?

Moje paní učitelka mě před vystoupením vždy nakopne pro štěstí. Je to její zvyk, který praktikuje už od začátku kariéry a zřejmě vždy zvýší výkon při vystoupení (nebo si to aspoň myslí).

Jak zvládáš trému?

Jako nejspíš každý, kdo má veřejně vystoupit, mám trochu trému. Jak ji zvládám? Prostě se na pódiu snažím uklidnit. Prvních deset vteřin jsem lehce pod stresem, ale jak usednu ke klavíru a začnu hrát, úplně zapomenu, že mě někdo sleduje a poslouchá, jediné, co slyším, je hudba, kterou v daný okamžik tvořím a na jejíž tvoření se plně soustředím.

Kde bys chtěl jednou s klavírem vystoupit? Máš vysněné pódium nebo soutěž?

Zatím nemám nějaké konkrétní vysněné pódium nebo soutěž, ale beru to tak, že hudba mě může zavést na různá místa. Teď je pro mě nejdůležitější, že mě baví samotná cesta.

Uvažuješ o tom, že by ses hudbě věnoval i profesionálně, nebo je to zatím hlavně radost a koníček?

Nyní je to především ta radost a koníček. Teprve budoucnost ukáže, kterým směrem se vydám. Baví mě hudba, rovněž ale i předměty ve škole.

Co rád děláš, když zrovna nehraješ na klavír?

Ve volném čase si rád čtu. Ze sportů mě nejvíce baví lyžování.

Vladimíra Hacsiková

Základní umělecké školy intenzivně rozvíjejí talent i kulturu regionu

Základní umělecké vzdělávání navazuje na dlouholetou tradici uměleckého vzdělávání v českých zemích. Základní umělecké školy tak tvoří nedílnou a nezastupitelnou součást našeho vzdělávacího systému a jejich struktura, široká síť a provázanost nemají dnes v evropském ani světovém měřítku obdoby.

V Olomouckém kraji zajišťuje systematické vzdělávání nadaných jedinců v hudebním, tanečním, literárně-dramatickém a výtvarném oboru celkem 31 základních uměleckých škol všech zřizovatelů (16 zřízených krajem, 8 obcí a 7 soukromými subjekty), a to na 136 místech poskytovaného vzdělávání v 98 obcích, což představuje asi 25 % obcí Olomouckého kraje.

„ZUŠ jsou důležitou součástí vzdělávacího systému a své žáky odborně připravují na neprofesionální uměleckou činnost, případně na další studium na konzervatořích nebo středních,

vyšších odborných a vysokých školách s uměleckým či pedagogickým zaměřením. Jsou proto nedílnou součástí vzdělávacího systému našeho kraje,“ řekl Svatopluk Binder, náměstek hejtmana Olomouckého kraje pro oblast školství, cestovního ruchu a vnějších vztahů.

Školy se rovněž aktivně zapojují do přípravy a organizace řady veřejných vystoupení (koncerty, besídky, taneční a divadelní představení), výstav a soutěží na regionální, národní i mezinárodní úrovni, pořádají výchovné projekty pro mateřské a základní školy a úzce spolupracují

s dalšími kulturními institucemi a organizacemi v rámci České republiky i s partnerskými školami v zahraničí (Polsko, Německo, Slovensko, Ukrajina, Itálie, Řecko, Nizozemí).

„ZUŠ jsou významnými nositeli kultury v jednotlivých regionech a základní umělecké vzdělávání se významně podílí na vyváženém rozvoji osobnosti a představuje důležitou prevenci před společensky rizikovými jevy mladé generace,“ doplnil náměstek Binder.

O kvalitě poskytovaného uměleckého vzdělávání svědčí řada jejich úspěchů a ocenění v národních i mezinárodních soutěžích. ZUŠ se zapojují do řady projektů, mj. spolufinancovaných z Evropské unie, díky kterým mohou využívat získané finance na další vzdělávání pedagogů, na vybavení zázemí školy i spolupráci se zahraničními školami.

Miroslav Gajdušek

SOUTĚŽ

Chcete vyhrát radiokartu s Pověstmi z Olomouckého kraje? Stačí odpovědět na následující otázku.

Gymnázium Hejčín v Olomouci je jednou z největších škol v republice. Rovněž jídelna, kterou škola spravuje, vaří vysoké počty obědů, a to nejen pro gymnázium, ale i pro další střední školy. Otázka se tedy váže k počtu uvařených jídel.

Kolik jídel uvařila školní jídelna při Gymnáziu Hejčín dne 23. září?

Své odpovědi, včetně kontaktních údajů, zasílejte do 24. října na e-mailovou adresu tiskove.oddeleni@olkraj.cz a do předmětu uveďte slovo SOUTĚŽ. Jeden z vás, který bude nejbližše skutečně uvařenému počtu jídel, získá radiokartu s Pověstmi z Olomouckého kraje.

Máte málo místa?
SAMOBSLUŽNÉ SKLADY

SKLAD BOX

- neomezený přístup 24/7
- flexibilní délka pronájmu
- skladové boxy 4-10 m²
- bezpečnostní zámek

U Panelárny 538/1, Olomouc - Chválkovice
☎ 516 101 101 🌐 www.skladbox.cz

RV2501245/02

SPV RECYCLING CZ

**VÝKUP ŽELEZA
A BAREVNÝCH KOVŮ**

**VÝKUP
ELEKTROODPADU**

PŘISTAVÍME
KONTEJNER
DO VAŠÍ FIRMY
ČI OBCE

SKVĚLÉ
VÝKUPNÍ
CENY

Libušina 733/7, Olomouc 9
Po-Pá 8⁰⁰-16⁰⁰
+420 605 396 015

www.spvrecycling.cz

RV2501710/02

TERMOLUX
OKNA | DVEŘE | PLAST | HLINÍK

Děláme termoluxusní okna

8 komor
3 těsnění

TEĎ
JE NEJLEPŠÍ ČAS
KE KOUPI

nová
zelená
úsporám
light

NYNÍ MIMORÁDNÉ
SLEVY

Tel.: 773 457 835 | Rolsberská 635/38, Olomouc
olomouc@termolux.cz
www.termolux.cz

RV2402139/46

PODLAHOVÉ CENTRUM
PRODEJ – REALIZACE

JEHLA
www.jehla.cz

Vše skladem!

Laminátové podlahy od 199,-	Interiérové dveře PORTA za nejnižší ceny	Půjčovna nářadí
Kusové koberce -50 %	PVC od 199,-	Bytové koberec od 179,-
Další slevy na e-shopu jehla.cz		

OLOMOUC – Horní Lán, vedle Mc.Donald's • tel.: 724 087 813, e-mail: olomouc@jehla.cz
ZÁBŘEH – Československé armády 2116/34a, 789 01 – vedle Kauflandu • tel.: 724 783 391, e-mail: kobercejehla@seznam.cz
ŠUMPERK – Jesenícká 3013/6a – vedle nádraží ČD • tel.: 724783384 www.jehla.cz

RV2402146/04

**AKČNÍ SLEVA
NA SUCHÉ PALIVOVÉ DŘEVO!**

TVRDÉ DŘEVO SUCHÉ – vhodné k okamžitému topení
Štípaná polínka 33 cm nebo 50 cm 1 950 Kč / 1 sypaný metr
Štípaná polena 1 m 2 400 Kč / skládaný metr

TVRDÉ DŘEVO – suché
Polínka 50 cm nebo 33 cm 1 950 Kč
Cena je uvedena za 1PRMS (prostorový metr sypaný) vč. DPH. Odběrné množství 5-20 PRMS.

MĚKKÉ DŘEVO – nesušené
polínka 50 cm 1 000 Kč
polínka 33 cm 1 050 Kč
polínka 25 cm 1 100 Kč

METROVKY SKLÁDANÉ:
Tvrdé dřevo 1 750 Kč
Tvrdé suché dřevo 2 400 Kč
Měkké dřevo 1 300 Kč
Cena je uvedena za 1PRMR (prostorový metr rovnáný) vč. DPH. Odběrné množství 10 PRMR.

DOPRAVA ZDARMA
CENÍK PLATÍ DO VYPRODÁNÍ ZÁSOB

+420 739 572 972
objednavky@drevohabovany.cz

www.drevohabovany.cz

RV2402142/26

Waldorfská škola Olomouc

Škola, která dá Vašemu životu směr

78-42-M/06 Kombinované lyceum (maturitní obor)

Den otevřených dveří

5. 11. 2025 8:30 až 16:00

9:00 a 13:00 přednáška o waldorfské pedagogice, průběžně konzultace s učiteli s prohlídkou školy

15. 2. 2026 8:30 až 13:00

9:00 přednáška o waldorfské pedagogice, průběžně konzultace s učiteli s prohlídkou školy

Waldorfská SŠ Olomouc s.r.o.
Tomkova 420/48, Hejčín, 779 00 Olomouc

e-mail: lyceum@waldorf-olomouc.cz
tel.: (+420) 732 755 935

www.waldorf-olomouc.cz

RV2501568/01

Vyšší odborná škola potravinářská a Střední průmyslová škola mlékárenská Kroměříž
monotypní polyfunkční škola profilovaná do oblasti výroby a kontroly potravin nabízí

MATURITNÍ STUDIUM

Analýza potravin, Technologie potravin

VYŠŠÍ ODBORNÉ STUDIUM

Analýza potravin, Technologie a hygiena potravin, Zpracování mléka

tel.: 573 334 936, e-mail: info@potravinarska-skola.cz
www.potravinarska-skola.cz

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ
vyber si z našich termínů:

7. a 8. listopadu 2025, pátek 13:00 až 17:00, sobota 8:00 až 12:00
5. a 6. prosince 2025, pátek 13:00 až 17:00, sobota 8:00 až 12:00
16. a 17. ledna 2026, pátek 13:00 až 17:00, sobota 8:00 až 12:00

Naše motto:
Víš, co jíš? Nevíš: U nás se to naučíš!

RV2501030/20

**PODÍLEJTE SE S NÁMI
NA VÝROBĚ
LETECKÝCH
MOTORŮ**

Do našeho týmu přijmeme nové kolegy a kolegyně na pozici: **RUČNÍ KOMPLETÁŘ**

Zajímá vás, na jaké další pozice právě nabíráme? Naskenujte QR kód nebo navštivte honeywell.jobs.cz/olomouc

TADYJEBUDOUČNOST.CZ

Honeywell

RV2501585/01

Vzpomínáte na meotar a Flexaret? Nově budou k vidění v muzeu

Přerovská firma Meopta, která se zabývá výrobou optických přístrojů, předala své historické sbírky tamnímu Muzeu Komenského. To následně darované předměty zpřístupní lidem. Ještě předtím jim poskytnou náležitou péči. Plně si ji zaslouží, protože mnoho exponátů vrátí návštěvníky do časů jejich mládí, kdy se zápisy ve škole promítaly přes meotar a fotografie zvětšovaly v temné komoře.

„Celkem jde zhruba o 1 300 předmětů, mezi kterými jsou i kdysi populární fotoaparáty Flexaret. Muzeum Komenského v Přerově tak získá do svého majetku často unikátní přístroje. Firmě Meopta, která je muzejníkům darovala, patří obrovské

poděkování,“ uvedl Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Hejtmanství patří mezi zřizovatele vlastivědných muzeí a pravidelně investuje do rozšíření jejich sbírek. Milionové investice míří i do budov, kde jsou sbírky opéčovány a pak formou expozic představeny veřejnosti.

„Sbírka má obrovský dokumentační, vědecký i prezentační potenciál. Budeme pokračovat ve spolupráci s odborníky z Meopty na evidenci, katalogizaci, dalším doplňování o dosud ještě nezastoupené sbírkové předměty. Zároveň společně připravíme nejlepší způsoby prezentace, aby atraktivní předměty byly co nejvíce zpřístupněny veřejnosti,“

Sbírku nevyčísitelné hodnoty získalo od Meopty přerovské Muzeum Komenského.

Foto | Olomoucký kraj

uvedl kurátor muzejních sbírek přerovského muzea Petr Sehnálek. Olomoucký kraj letos navýšil dotace do oblasti kultury, kam patří právě i muzejnictví, zhruba o deset procent. Aktuálně například pokračují práce na budově takzvané Robotárny v Šumperku, kterou si po dokončení převzme šumperské vlastivědné muzeum.

„Krajská muzea patří k nejoblíbenějším cílům turistů i dalších návštěvníků regionu. Na tomto fenoménu se teď bude díky svému daru podílet i přerovská Meopta,“ dodala Monika Hryzbilová, náměstkyně hejtmána Olomouckého kraje pro oblast kultury.

Eva Knajblová

Olomoucký kraj ocenil i letos nejlepší knihovníky

Nejlepší venkovskou knihovnicí mají v letošním roce v Čelechovicích na Hané.

Foto | Olomoucký kraj

Vědecká knihovna v Olomouci společně s Olomouckým krajem vyhlašuje od roku 2017 soutěž, v níž oceňuje nejlepšího knihovníka. Letos se tak soutěž konala již 9. rokem.

Z celkem 11 nominovaných knihovníků bylo odbornou porotou nakonec vybráno 5 nejlepších, kteří si za svou neúnavnou práci vysloužili prestižní ocenění.

Cílem akce je především poděkování aktivním knihovníkům venkovských knihoven za jejich práci a obětavost a zároveň pozvednutí prestiže jejich činnosti a vyjádření podpory těmto pracovníkům na krajské úrovni. Malé venkovské knihovny jsou totiž mnohdy jediným kulturním zařízením v obci a představují důležité místo setkávání napříč generacemi.

Knihovníci se tak stále častěji stávají nejen rádci při uspokojování nejrůznějších čtenářských zájmů, ale také informačními pracovníky, pořadateli kulturních akcí od besed s osobnostmi přes cestopisné přednášky, setkání s rodáky až po místní kluby seniorů nebo promítání videokroniky obce.

Vyhlášena byla také vítězka ceny MARK Olomouckého kraje 2025, kterou vyhlašuje Svaz knihovníků a informačních pracovníků České republiky. Vítězkou se stala Viktorie Machalová z Knihovny města Olomouce.

Nejlepší venkovský knihovník Olomouckého kraje 2025:

1. místo: Veronika Kamená, Obecní knihovna Čelechovice na Hané
2. místo: Mgr. Lenka Kurialová, Knihovna Dolany
3. místo: Mgr. Kristýna Faltýnková, Ing. Barbora Cifrová, Stanislav Frydrych, Obecní knihovna Prosenice

Michaela Tsepeleva Horká

ProART Festival 2025 v Olomouci nabídne čtyři dny intenzivní umělecké práce a večerních zážitků

Olomouc se na konci října stane dějištěm jedinečného multižánrového festivalu workshopů a večerních představení ProART Festival 2025. Čtyři dny plné umění nabídnou propojení tance, divadla, zpěvu, hudby i tvůrčího psaní. Festival je určen jak široké veřejnosti, tak i zájemcům o hlubší uměleckou zkušenost.

Denní program festivalu tvoří intenzivní kurzy, které nabízejí profesionálům i široké laické veřejnosti výuku v uměleckých disciplínách. Jsou vedené předními osobnostmi české umělecké scény. Klára Melišková, Martin Dvořák, Jana Paulová, Filip Staněk, Marek Svobodník

a další nabídnou účastníkům možnost osvojit si nové techniky, nahlédnout do jejich profesionálního zázemí a čerpat inspiraci pro vlastní tvorbu. Kurzy jsou koncipovány tak, aby bylo možné kombinovat více oborů, a vytvořit si tak unikátní festivalovou zkušenost. Druhou část festivalu tvoří veřejně přístupný večerní program, který přináší divadelní inscenace a výjimečné setkání lektorů festivalu. Přihlášky na workshopy jsou na webu.

ProART Festival se pravidelně koná od roku 2004 v červenci v Brně a Praze. V dalších letech se festival uskutečnil také v rakouském Weinbergu, Valticích, Mikulově, Plzni nebo v Liberci, aktuálně pak v Jičíně, Olomouci, Moravském Krumlově a Slavonicích. Smyslem ProART Festivalu je otevřít mladým a talentovaným lidem dveře ke

Inscenace: Tmavomodrý ježek.

Foto | Mila Vašíčková

společnému tvoření na širokém poli divadla a umění jako takového.

Více informací naleznete na: www.proart-festival.cz

Michaela Tsepeleva Horká

ProART Festival 2025 Olomouc
25.–28. října 2025
Vlastivědné muzeum v Olomouci

prihlaska.proart-festival.cz/kurzy/olomouc

VÝSTAVY

Proměny Mohelnice III. Historické fotografie a pohlednice města Mohelnice

22. 10. – 30. 11., Muzeum Mohelnice. Vernisáž 22. 10. v 17:00

Výstava je pokračováním výstav historických fotografií a pohlednic města Mohelnice, instalovaných v mohelnickém muzeu v letech 2012 a 2018. Třetí díl výstavy se bude věnovat vybraným kapitolám rozvoje města od konce 19. století do konce 20. století, a to především v oblasti veřejné infrastruktury.

Pavel Herynek / Šperky

24. 10. 2025 – 22. 02. 2026, Vlastivědné muzeum v Olomouci.

Vernisáž 23. 10. 2025 v 17:00

Pavel Herynek je fenoménem nejen na olomoucké, ale i na české umělecké scéně. Není pouze světoznámým sochařem a kreslířem, ale především výjimečným tvůrcem autorského šperku, přestože zařadí kategorii této výtvarné disciplíny neustále překračuje a boří. Autor zpracovává nejrůznější materiály a obsahy, ať již jsou přírodní povahy, anebo se jedná o kulturní recyklaty.

Tomáš Kurečka: Dobré ráno, můj volánku, perleťový knoflíčku

do 9. 11. 2025, Muzeum a galerie v Prostějově, Galerie Špalíček

Výstava Tomáše Kurečky, absolventa AVU v Praze, volně navazuje na koncept započatý v roce 2023 v rámci Festivalu současného umění v Prostějově, který otevřel novou cestu ke čtení sbírkových předmětů v kontextu současného umění. Cílem výstavy není čistě muzejní přehlídka historických předmětů. Naopak, díky specifické instalaci do jednotlivých místností je v divákovi vyvolán pocit, že vstupuje do dobového pokoje, kde ožívají příběhy ze života jeho obyvatel, jichž může být součástí.

S námi dojeďte dál

do 23. 11. 2025, Muzeum Zábřeh

Výstava k 105. výročí zábrzežského odboru Klubu českých turistů prezentuje nejen historii spolku, ale i bohatou sbírku turistických holí.

Schovala jsem se za list

do 30. 11. 2025, Vlastivědné muzeum v Olomouci

Výstava fotografií Jindřicha Štreita a také devíti autorů s mentálním hendikepem. Ti dostali fotoaparáty a možnost ukázat svět tak, jak jej sami vidí. Jejich snímky jsou jednoduché, opravdové a bezprostřední. Přináší pohled, který my ostatní často ztrácíme.

S kufrem na cestách

do 31. 12. 2025, Muzeum Komenského v Přerově

Příběh kufřů z Přerova a slavné značky Kazeto, která provázela generace cestovatelů po celém světě. Výstava připomíná nejen historii legendárního podniky Kazeto, ale i životní příběh jeho zakladatele.

Výstava HRANICE?!

do 4. 1. 2026, Vlastivědné muzeum Jesenicka – vodní tvrz

Výstava přiblíží jeden z nejcharakterističtějších historických fenoménů Jesenicka, a sice proměny hraničních čar, ať už těch státních, zemských, či jednotlivých panství. Vedle zajímavých hmotných dokladů, jako jsou kupř. původní hraniční kameny, bude k vidění i bohatý obrazový materiál.

Zachráněné tóny

do 8. 2. 2026, Vlastivědné muzeum v Olomouci

Vlastivědné muzeum v Olomouci každoročně představuje veřejnosti výjimečné restaurátorské projekty ze svých sbírek. Tentokrát nabízí jedinečnou možnost obdivovat barokní kontrabas a vzácný klavichord.

Marie Tomanová, My room: Future Present Past

do 4. 1. 2026, Muzeum a galerie v Prostějově, hl. budova

Výstava světoznámé české fotografky, žijící od roku 2011 v New Yorku, otevírá prostor, v němž se protíná minulost, přítomnost a budoucnost. Její tvorba se soustavně zabývá tématy identity, paměti, proměny a hledání domova.

Od tvarglí po pštrosa: gastrofestival Chutě kraje spojil tisíce lidí

Jedinečný food festival s názvem Chutě kraje objel během dvou měsíců pět měst Olomouckého kraje. Nový projekt splnil, co si předsevzal. Spojil v sobě kvalitní gastronomii, dobroty místních producentů a pestrý doprovodný program pro celou rodinu.

Tisícům účastníků nabídl festival ochutnávky tradičních i moderních pokrmů z kvalitních místních surovin, prezentaci regionálních značek, farmářů, řemeslných výrobců a gastropodníků, soutěže pro děti s krajskou

strategií OLIVIE i pohybové aktivity se spolkem Sportimáček. V rámci Chutí kraje měli návštěvníci možnost vyzkoušet si například stravu římských legionářů, trhaná masa, domácí zákusky a dezerty, borůvkové

knedle, levandulové produkty, husí játra, uzeniny přímo od výrobců, grilovaného pštrosa, tvargle, domácí pomazánky, regionální piva, moravská vína, kávu z lokálních pražírén, neapolskou pizzu, burgery, speciality z Bali či Mexika a další. Ten, kdo přišel, zcela jistě ochutnal alespoň kousíček z chuťového potenciálu našeho kraje v celé jeho rozmanitosti a pestrosti.

Festival vznikl s jasnou vizí: posílit regionální identitu, pod-

pořit lokální výrobce a oživit cestovní ruch. Tímto projektem jsme zároveň naplnili vizi krajské strategie OLIVIE, která usiluje o přeměnu Olomouckého kraje na region zdravého života. Festival Chutě kraje podpořil udržitelné stravování, zdravý životní styl i lokální ekonomiku, což jsou hlavní pilíře této krajské strategie.

Festivalová série zahrnovala pět míst Olomouckého kraje, první zastávka byla v polovině

srpna v Prostějově, další následovaly v Jeseníku, Náměšti na Hané a v Přerově. A festival končil první říjnovou nedělí v Šumperku.

Celou sérii provázela herečka Markéta Hrubešová a návštěvníkům zpívala Ilona Csáková. A jak jste se na jednotlivých zastávkách bavili a co jste ochutnávali, můžete vidět v naší fotogalerii.

Vladimíra Hacsiková

Foto | Centrála cestovního ruchu Olomouckého kraje, Robert Kozák

